
Istungidokument

B9-0320/2021

4.6.2021

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

õigusriigi olukorra kohta Euroopa Liidus ja tingimuslikkuse määramise
2020/2092 kohaldamise kohta
(2021/2711(RSP))

Ryszard Antoni Legutko, Patryk Jaki, Ryszard Czarnecki, Sergio Berlato, Adam Bielan, Joachim Stanisław Brudziński, Angel Dzhambazki, Carlo Fidanza, Pietro Focchi, Raffaele Fitto, Karol Karski, Beata Kempa, Izabela-Helena Kloc, Joanna Kopcińska, Elżbieta Kruk, Zbigniew Kuźmiuk, Beata Mazurek, Andżelika Anna Możdżanowska, Tomasz Piotr Poręba, Nicola Procaccini, Elżbieta Rafalska, Rob Rooken, Bogdan Rzońca, Jacek Saryusz-Wolski, Andrey Slabakov, Vincenzo Sofo, Raffaele Stancanelli, Beata Szydło, Dominik Tarczyński, Cristian Terheş, Grzegorz Tobiszowski, Valdemar Tomaševski, Witold Jan Waszczykowski, Jadwiga Wiśniewska, Kosma Złotowski
fraktsiooni ECR nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon õigusriigi olukorra kohta Euroopa Liidus ja tingimuslikkuse määruse 2020/2092 kohaldamise kohta (2021/2711(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikleid 2, 5, 7 ja 15,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks¹ (edaspidi „tingimuslikkuse määrus“),
  - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 17. juuli 2018. aasta arvamust nr 1/2018, mis käsitleb 2. mai 2018. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises²,
  - võttes arvesse nõukogu õigustalituse 25. oktoobri 2018. aasta arvamust selle kohta, kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek, mis käsitleb liidu eelarve kaitsmist, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, on kooskõlas ELi lepingutega,
  - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 11. detsembri 2020. aasta järeldusi,
  - võttes arvesse tühistamishagisid, mille Ungari (C-156/21) ja Poola (C-157/21) esitasid Euroopa Liidu Kohtule ja milles seati kahtluse alla õigusriigi tingimuslikkuse mehhanismi õiguspärasus,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine;
- B. arvestades, et liidu pädevuse piire reguleerib pädevuse andmise põhimõte, mis tähendab, et pädevused, mida aluslepingutega ei ole liidule antud, jäävad liikmesriikidele;
- C. arvestades, et ELi lepingu artikliga 2 ei anta liidule sisulist pädevust, vaid üksnes loetletakse teatud väärtused, mida nii liidu institutsioonid kui ka tema liikmesriigid peaksid austama, tegutsedes aluslepingutega liidule antud pädevuste piires ja neid piire mõjutamata;
- D. arvestades, et ELi lepingu artikkel 2 ei ole vahetult kohaldatav säte ja selle suhtes ei tohi

---

¹ ELT L 433I, 22.12.2020, lk 1.

² ELT C 291, 17.8.2018, lk 1.

- kohaldada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 258–260 ja 267 sätestatud menetlusi;
- E. arvestades, et liidu väärtuste, sealhulgas õigusriigi põhimõtte rikkumist võib panna liikmesriigile süüks üksnes juhul, kui ta tegutseb sellises valdkonnas, milles pädevus kuulub liidule tulenevalt aluslepingu konkreetsetest sätetest, milles käsitletakse pädevuse andmist;
  - F. arvestades, et õigusriigi põhimõtte austamine liikmesriikide poolt ei saa olla liidu institutsioonide tegevuse ees, ning seda hoolimata kõnealust tegevust raamistava konkreetse sisulise pädevuse olemasolust; ainsaks erandiks on siinkohal ELi lepingu artiklis 7 kirjeldatud menetlus;
  - G. arvestades, et üksnes ELi lepingu artikkel 7 annab liidule pädevuse teostada järelevalvet õigusriigi põhimõtte kui liidu väärtuse kohaldamise üle kontekstis, mis ei ole seotud konkreetse sisulise pädevusega või mis ületab pädevuse ulatust;
  - H. arvestades, et ELi lepingu artikkel 7 ei anna alust selles kirjeldatud menetluse edasiarendamiseks ega muutmiseks;
  - I. arvestades, et Euroopa Kohtu pädevus õigusriigi põhimõtte kohaldamise küsimuses on piiritletud nii, et kohus on pädev tegema otsuse vaid ELi lepingu artiklis 7 sisalduvate menetlusnormide järgimise suhtes ja vaid asjaomase liikmesriigi taotlusel;
  - J. arvestades, et õigusriigi mõistet tõlgendatakse liikmesriigiti erinevalt;
  - K. arvestades, et üks Euroopa Liidu visioonidest on kodumaade Euroopa, mille puhul luuakse majandussidemed, kuid samas säilitatakse ühinenud riikide poliitiline eripära ja suveräänsus;
  - L. arvestades, et ELi institutsioonidel ei ole pädevust võtta vastu ELi lepingu artiklis 2 loetletud väärtuste, eelkõige õigusriigi mõiste määratlust, kuna neile ei ole aluslepingutes seda pädevust antud;
  - M. arvestades, et vastava pädevuse puudumisel rikuksid institutsioonid sellise määratluse vastuvõtmisega aluslepinguid ja määratlus oleks ELi lepinguga vastuolus;
  - N. arvestades, et Euroopa Ülemkogu peab andma liidule selle arenguks vajaliku tõuke ning määratlema liidu üldised poliitilised sihid ja prioriteedid;
  - O. arvestades, et Euroopa Ülemkogu võib võtta oma ELi lepingu artikli 15 kohase pädevuse teostamise käigus vastu järeldusi, et hoogustada liidu arengut;
  - P. arvestades, et sellised järeldused ei ole tingimuslikkuse määrusega vastuolus ega muuda seda;
  - Q. arvestades, et ei ole enneolematu ega ebatavaline, et komisjon võtab vastu suunised, milles sätestatakse, kuidas ta teatavas valdkonnas õigusakte kohaldab ja rakendab, ning arvestades, et komisjoni otsuses koostada ja võtta vastu tingimuslikkuse määruse rakendamise suunised ei ole midagi ebaseaduslikku;

- R. arvestades, et kõik suunistes esitatud tõlgendused on avaldused selle kohta, kuidas komisjon tingimuslikkuse määrust mõistab;
- S. arvestades, et komisjon ja parlament näivad soovivat kasutada õigusriigi tingimuslikkuse mehhanismi nende liikmesriikide vastu, kes kaitsevad oma traditsiooniliste väärtuste ja oma põhiseaduse ülimuslikkust;
- T. arvestades, et komisjon on oma kohustuste täitmisel sõltumatu ja võib kuni suuniste valmimiseni otsustada tingimuslikkuse määrase alusel meetmete kohta ettepanekuid mitte esitada;
1. rõhutab, et õigusriigi põhimõtte tähendab eelkõige tegutsemist õiguse ja aluslepingute alusel ja piires;
  2. rõhutab, et ainsat võimalust liidu sekkumiseks küsimustes, mis on seotud liidu väärtuste austamisega liikmesriikide poolt, pakub Euroopa Liidu lepingu artikkel 7; rõhutab, et ELi lepingu artikkel 7 on täielik ja ammendav;
  3. on seisukohal, et *de facto* uue õigusriigi põhimõtte järgimise kontrollimehhanismi loomine on õiguslikult vastuvõetamatu ning seda kinnitab ka nõukogu õigustalituse 25. oktoobri 2018. aasta arvamus;
  4. nõuab, et enne *contra legem* meetme võtmist, mille aluseks on põhimõtte „kui eesmärki ei saa saavutada kehtiva õiguse raames, rikun aluslepinguid“, tuleks lõpule viia artikli 7 kohased õigusriigi tugevdamise menetlused;
  5. rõhutab, et kohtusüsteemi korraldus kuulub liikmesriikide ainupädevusse;
  6. peab kahetsusväärseks Euroopa Kohtu pädevuse laiendamist, näiteks kohtuasjas C-121/21, mis õõnestab usaldust Euroopa Liidu vastu ning proportsionaalsuse ja lojaalsuse põhimõtteid, mis tulenevad otseselt aluslepingutest;
  7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.